

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921

III. ÉVFOLYAM, 99. SZÁM.

KEDD, MÁJUS 3

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 50.— K Félévre. . 220.— K
Megyedévre 110.— K Egész évre 440.— K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdekben és
az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

A kollégiumi kántus Sárospatakon.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A Nagytemplom avatási ünne-
pélyén testületileg vett részt a
sárospataki főiskola hallgatósága
Marton János theol. dékán veze-
tése alatt s annak idején a leg-
nagyobb elismerés hangján emlé-
kezett arról a magyarosan szíves
fogadtatásról, melyben a debre-
czeni ifjuság részvételével a pataki
diákokat s kifejezést adott annak
az óhajának is, hogy Sárospatak
láthassa vendégül a közel jövőben
a kollégiumi kántust.

Rövid időn belül megtörtént a
hivatalos meghívás is és hó 5-én,
áldozócsütörtökön dr. Kun Béla,
dr. Erdős Károly s Mácsay Sán-
dor vezetése alatt a kántus har-
minchét tagja utazik Sárospatakra,
hol a kollégium látja őket ven-
dégül.

Délelőtt résztvesznek néhány
számmal az ünnepi istentisztele-
ten, este pedig a tiszteletökre
rendezett hangversenyen fognak
szerepelni minden bizonyalazzal
a nagy sikerrel, melyet a híres
debreczeni kántus multja és jelene
egyaránt valószínűvé tesz.

Bizonysága ez a meghívás kü-
lönben annak az igaz baráti és
testvéri szellemnek is, mely a
kálvinista ifjuságot gondolkodás-
ban és érzelésben egységessé teszi.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

Lelkészi értekezlet. Hétfőn délelőtt
Baltazár Dezső püspök elnöklése alatt
értekezletre gyűltek össze a helybeli
ref. lelkészek, melyen több aktuális kér-
dés mellett foglalkoztak a pünkösztí-
nyai istentiszteletek rendjének megál-
lításával és örömmel vették tudomásul,
hogy a kibocsátott íven tömegesen je-
lentkeztek a helybeli lelkészi kar tagjai
arra a nemes munkára, mely tanyai
magyar népünkhöz viszi ki a lelki épü-
lést s felkelti bennük annak tudatát,
hogy nem mostoha fiaik ok egyházuknak,
de a távolság sem akadály a annak,
hogy a módot és az utat megtalálják
lelki szükségleteik kielégítésére. Az ün-
nepek alkalmával 14 helyen lesz isteni-
tisztület urvacsoraszózzal. A helyeket
és a működő lelkészek névsorát annak
idején közölni fogják. Foglalkozott az
értekezlet egy központi lelkészi hivatal
felállításának fontos kérdésével is.
Elhatározta az értekezlet, hogy indít-
ványt tesz a presbitériumnak arra vo-
natkozólag, hogy az eddig az urasztal-
nál végzett részét az istentiszteletnek
a Nagy- és Kistemplomban, tekintettel
a templomok rossz akusztikájára, ezen-
tul a szószekben végezzék a lelkészek,
amint az régebben is gyakorlatban volt.

**Csonka-Magyarország
— nem ország!
Egész-Magyarország —
mennország!**

Briand azonnal be akar masirozni Németországba.

Páris, május 2. Franciaországban az a vélemény,
hogy a bevonulás csak órák kérdése, pedig a kabi-
netben is vannak olyan miniszterek, akiknek az a
felelősségük, hogy a katonai intézkedések foganato-
sítását két napra el kell halasztani. Csak Briand
miniszterelnök makacsodik s azt mondja — azon-
nal masirozni.

A legfőbb tanács a következő négy feltételt
kötötte ki: 1. A német birodalom összes aranykész-
letét haladéktalanul Kölnbe kell szállítani. 2. A kül-
földi értékpapírokat ki kell szolgáltatni. 3. A német
vámok ellenőrzése. 4. A német államadósságok
ellenőrzése. Enélkül nincs megegyezés.

A korona 2·85-re ugrott.

Nagy forgalom külföldön a magyar koronában

Budapest, május 2. A közgaz-
dasági életnek hétfői szenzációja
volt a magyar koronának a zü-
richi tőzsdén való ugrásszerű
emelkedése. Már a megnyitáskor
meglepetést keltett, hogy a koronát
2·85-tel jegyezték.

**A tőzsdeidő folyamán
a korona még 20 pont-
tal emelkedett, úgy,
hogy zárlatkor a ma-
gyar korona 2·85-tel
zárult.**

A magyar korona ugrásszerű
emelkedése következtében

**a valutapiac hétfőn
igen lanyha volt. Igen
nagy volt a kínálat, de
vevő kevés jelentkez-
tett. A külföldi valuták
mind estek, különö-
sen a szokol, lira és
a márka.**

Budapest, május 2. A hétfői tőzsdén
a valutapiac zárlata a következő volt:
Napoleon 640, angol font sterling 820,
dollár 210, francia frank 16·80, márka
3·25, lira 10·80, osztrák korona 0·32 1/2,
rubel 0·76, lei 3·30, szokol 297, korona
dinár 5·85—6·15, lengyel márka 0·25

Zürich, május 1. A hétfői tőzsdén,
a megnyitáskor a devizák a következő
árfolyammal indultak: Berlin 8·62 1/2,
Newyork 5·69, Milano 7·25, Prága 7·75,
Budapest 2·65, Zágráb 4·00, Bukarest
9·25, Varsó 0·68, Wien 1·50, osztrák-
lebelégyezett 0·94.

Zürich, május 2. A hétfői tőzsdén
a devizák a következő árfolyammal zá-

rultak: Berlin 8·52, Hollandia 200·15,
New-York 5·67 1/2, London 22·57, Páris
43·95, Milánó 27·22, Brüsszel 44·—,
Kopenhága 193·50, Stokholm 133·—,
Krisztiania 88·—, Madrid 79·25, Buenos-
Aires 1·85, Prága 7·70, Budapest 2·85,
Zágráb 4·00, Bukarest 9·25, Varsó 0·78,
Wien 1·50, osztrák lebelégyezett 0·94.

Bécs, május 2. A hétfői tőzsdén ki-
fizetés Budapest 3·15. A magyar jegyet
3·05-tel jegyezték.

**Terménytőzsde jelentés hétfő-
ről:** Takarmány árpa K 10—11, Sör-
árpa K 11·5, Tengeri K 825—820, Zab
K 800—900.

A magyar pénzügyi reformok
s az azt követő gazdasági kon-
szolidáció bekövetkezésének re-
ménye élenként érezteti hatását
az összes európai tőzsdéken, hol
nemesak a spekuláció, de a realis
alapon kötő pénzesoportok fig-
yelme is a magyar koronára te-
relődött. Az egyik fővárosi pénzü-
gyi heti szaklap egy Németor-
szágból most visszatért bankigaz-
gató következő nyilatkozatát közli:

— Németország valamennyi
nagy kereskedelmi városában,
Frankfurtban, Kölnben, Drezdában,
Lipsében a legélenkebb üz-
let van magyar koronában. Köln-
ben több „Budapest“-et kötnek
egy nap, mint „Párist“ vagy
„Londont“. Drezdában naponta
30—40 milliót forgalmaznak ma-
gyar koronában.

Rassay az új pártalakításról

Budapest, május 2. Politikai
körökben híre járt, hogy Baltazár
Dezső dr. református püspök és
a Független Kisgazdapárt részéről
Rassay Károly között tárgyalások
folynak új pártalakítás céljából.

Rassay erre vonatkozólag kijelen-
tette, hogy a hírek még legalább
is koraiak.

Az az akció, amely Rassay és
Baltazár püspök között indult
meg, tovább halad előre. Baltazár

püspök ugyan visszautazott Deb-
reczenbe, azonban a jövő héten
ismét Budapestre utazik s való-
színűleg létre jön az a platform,
amely alapon az akciót tervezték.
Rassay Károly Hadik János gróf-
fal még nem tárgyal, tekintettel
arra, hogy Hadik Bécsben tar-
tózódik.

Budapest, május 2. Cserty Józ-
sef tegnap tartotta beszámolóját.
A beszámolóra elkísérték Rassay
Károly és Kerekes Mihály kép-
viselők. Délelőtt Csáktornyán, dél-
után Lovasberényben tartotta meg
beszámolóját nagy közönség mel-
lett s megokolta a kormányzó-
pártból való kilépését s az ellen-
zékhez való csatlakozást. A vá-
lasztók bizalmukról biztosították
a képviselőt. Ezután Rassay Ká-
roly beszélt. Rámutatott azokra
a hibákra, amelyeket az eddigi
kormányok elkövettek. — Helyre
kell állítani a munkássággal a
békés viszonyt. Rassay után Ke-
rekcs Mihály beszélt még.

A munkásság ünnepe

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, május 2. Május else-
jét inpozans keretek között ünne-
pelte meg a budapesti szociál-
demokrata munkásság. Már délelőtt
10 órakor tizezrekre menő munkás-
tömeg állott a Tattersaal épülete
előtt. A gyűlést Jászai Samu, a
magyarországi szakszervezetek el-
nöke nyitotta meg. Ajánlatára köz-
felkiáltással Vanczák Jánost, a
Népszava szerkesztőjét választot-
ták meg elnököknek. A gyűlés
programja szerint ezután a mun-
kásdalárdák a Marseillet énekelték
volna el, de Andrejka rendőrtaná-
csos azzal az indokolással, hogy
ez nagy izgalmat váltana ki, ezt
nem engedélyezte. Vanczák meg-
nyitójában komolyságra és nyu-
galmra intette a hallgatóságot.
Farkas István párttitkár beszélt
ezután. A nemzetköziség eszméjét
fejtegette. A nemzetköziség nem
ellensége a nemzeti eszmének,
de akik ellene vannak, azok a
kultúra ellenségei, mert minden
kultúra nemzetközi. Ezután a napi
politikára tért át; a munkanélkü-
liség kérdésénél nagy vihar tört
ki. Izgatott közbekiáltások hang-
zóttak el:

— Nem kell segély, adjanak
munkát.

Követelte a teljes sajtó- és gyű-
lekezési szabadságot, szűnjenek
meg a politikai üldözések.

Farkas után Vanczák mondott
rövid záró beszédet. Ezután a
tömeg rendben, minden incidens
nélkül szétoszlott.

„Bus magyarok imádkoznak...”

A Csokonai-kör nagy-sikerű felolvasó ülése.

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta a Csokonai-kör felolvasó ülését a kollégium dísztermében. A díszes, nagyszámú közönség elfoglalt minden talpalattnyi helyet, sokan be sem fértek már. A karzatot a tudomány-szomjas diákság töltötte meg.

Ott voltak: dr. Baltazár Dezső püspök, gróf Dégenfeld József főgondnok, dr. Papp Károly, Oláh Gábor alelnökök, dr. Kardoss Albert főtitkár, dr. Galánffy János kir. közjegyző, Jóna János, a Gazd. Egy. elnöke, dr. Kőrössi Kálmán, az ügyvédi kamara elnöke, dr. R. Kiss István egyetemi tanár, dr. Nagy Zsigmond ny. tanár, Németh Aladár, a vendéglős- és kávéipari szakosztály elnöke, dr. Szántó Sámuel, a Kölesönös Segélyező-Egylet igazgatója, továbbá a gazda- és iparostársadalom tagjai közül is igen nagy számmal. A hölgyek közül különösen sokan jelentek meg, köztük Sass Béláné, a Kálvinisták Templomegyesületének elnöke, Eklé Józsefné és mások.

A gyönyörű dísztermet ünneplés hangulat ősítte meg. Mintha valami mély áhitat hatott volna át mindenkit. „Bus magyarok imádkoznak...” Senki meg nem mozdult volna, amíg csak az utolsó is a teremben el nem hangzott. Szokatlan, megkapó jelenség volt ez s egyben ékes bizonyossága annak, hogy a Csokonai-Kör ez alkalommal is rendkívül érdekes, tartalmas, változatos műsort adott.

A főiskolai kántus Csokonai örök-szép dalával: A tihanyi ekhóhoz nyitotta meg az ünnepséget. A kollégium dísztermében mintha még szebben hangzott volna e dal, amelyet hivatottabban és nagyobb melegséggel más nem adhat elő, mint éppen a kollégiumi nagy kántus, amelyet a kitűnő Mácsay Sándor karnagy vezet.

Ezután Szondy György református leánygimnáziumi tanár olvasta Börne c. rendkívül kedves, frappáns novelláját, amelyet nagy tetszéssel fogadtak. Ezután dr. Galánffy Jánosné szavalt a nagy szerűen dr. Kőrössi Kálmán *Felebbzés és Magyar tavasz* c. lendületes irredenta költeményeit. Zajosan, percekig ünnepelték egy a kitűnő előadót, mint a jeles poétát. Majd a kollégiumi kántus a *Bus magyarok imádkoznak* c. dallal emelte a hazafias hangulatot.

Ezután dr. Ecsedy István református tanítóképzőintézet tanár mutatta be *„Debreczen kulturális szerepe a nemzeti felújulás korában (1780—1810)“* c. nagyhatású, mélyenjáró tanulmányát.

A tendenciózus híresztelésekkel szemben kimondja, hogy a mai magyar nemzeti kultúra bölcsője Debreczen és a kollégium. Komoly tényekkel, levéltári kutatások alapján igazolja, hogy Debreczenben alakult meg 1790 táján az első magyar tudóstársaság, melynek tagjai: Hatvani István, Budai Ézsaiás, Sárvári Pál, Szentgyörgyi József, Földi János. Ezek sürgésére mondotta ki a *Tiszántúli ref. egyházkerület 1797. április 25-én, hogy a kollégiumban a latin*

Sztanykovszkyt szembesítették Hüttnerrel.

Budapest, május 2. A Tisza-per mai tárgyalását fél óra után nyitotta meg Gádó István elnök. Elsőnek Várkonyi Oszkár, Kéri Pál védője intézett kérdéseket Sztanykovszkyhoz.

A védő: Gondolta-e Ön, hogy az Ön gyilkossági szerepe enyhébb színben fog feltűnni, ha a gyilkosságban magasrangú politikusokat szerepeltet felbujtó gyanánt?

A tanu: Én nem gondoltam soha. Ulain dr. említette előttem, hogy miniket, tapasztalatlan fiatalbereket eszközül használtak fel. Milyen szépen lehetne a védelemben beilleszteni, ha magasrangú felbujtókat szerepeltetünk. Ezután Friedrich István védője, dr. Baksay kérdezte Sztanykovszkyt.

A védő: Dobó vallomásának körülményeiről tud-e valamit?

A tanu: Igen. Dobó azt mondta, hogy őt két tengerész állandóan ütötte-verte s így kényszerítették vallomásra.

Baksay több kérdése után Fényes László védője, Salusinsky kérdezi Sztanykovszkyt.

A védő: Dobó István a hadosztály-bírószágon először tagadott és alibit igyekezett bizonyítani és azután beismerő vallomást tett közvetlenül a szünet után. Igaz-e, hogy szünetközben biztatták rá?

A tanu: Igen. Tény, hogy Hüttner, Ulain és Lengyel Zoltán bírták rá őt. Tény, hogy Dobó, ha alibjét nem is teljesen de részletesen beigazolta.

A védő: Igaz, hogy Hüttner még a tárgyalás előtt kikötötte, hogy a „Szózat” című napilapban Ulain egy rá nézve kedvező cikket fog írni?

A tanu: Igen. Hüttner úgy írták le, hogy biztos fellépése nagy intelligenciát árul el.

Elnök: Ez a cikk előzetes megbeszélésen alapul?

nyelv szorgalmas ápolása mellett, minden tudományok magyar nyelven taníttassanak. A kollégiumban tartották meg hazánkban az első magyar nyelvű vizsgát 1799-ben fényes ünnepségek közt.

A tudóstársasággal egyidőben egy irodalmi kör is alakult, melynek tagjai magyarul verseltek. E körből indult a halhatatlanság útjára Csokonai Vitéz Mihály. Debreczenben alakult meg ez időben az első magyar képzőművészeti társaság. Első tagjai a *rézmetsző deákok társasága* voltak. Amint a kollégium a tudományt, irodalmat és művészetet, úgy Debreczen város a színészetet és a népnevelést karolta fel és magyar nemzeti alapokra fektette le.

Már 1798 óta játszott itt egy színtársulat, de csak magyarul.

Debreczen városa már 1739-ben lerakta alapját a magyar népnevelésnek, midőn minden kerületében egy-egy, összesen hat „magyar iskolát” állít fel.

Dr. Ecsedy István értékes előadása a legmelegebb elismerést váltotta ki. Percekig tapsolták a tudós tanárt.

Baja Mihály, az új debreczeni költő-pap legújabb s legszebb költeményeit hozta el a Csokonai-Körbe bemutatkozól. *Nóta a debreczeni nőkről*, *„Csokonai Peggazusán”*, *„Édes hazám”*, *Sirvavidádó nóta*, *„Élsz még hazám”* egyaránt frappirozták a közönséget, amely zajos ovációban részesítette a kiváló poétát.

A főiskolai kántus kedves népdalegyvelegje után dr. Papp Károly néhány meleg szavával ért véget az emlékezetesen szép ünnepség.

NYAKKENDŐ UJDONSÁGOK
FRANK EDÉNÉL.

Tanu: Igen. Hüttner beszélte meg ezt Ulainnal.

Mikor a vádtanács előtt délelőtt először beszéltem ügyvédekkel, nekem Lengyel Zoltán azt mondta, ne beszéljek a vizsgálóbíró előtt semmit. Azt mondotta, tagadjam meg a vallomást. Megígérték, hogy 1920-ban szabaddá helyeznek.

Több kérdést intéz még ezután a védő Sztanykovszkyhoz, aki terhelő adatokat mond dr. Ulain Ferencere, Lengyel Zoltánra, Török védőre.

A védők kérdése után elnök felszólítja a vádlottakat, nyilatkozzanak, van-e valami észrevételük Sztanykovszky vallomására. Kéri Pal ezeket mondja:

Mikor először szembesített Kovács vizsgálóbíró ur Sztanykovszkyval, felszólította, hogy mondja ezeket a szemembe. Sztanykovszky nem felelt, mire a vizsgálóbíró felolvasta a rá vonatkozó részeket Sztanykovszkyjegyzőkönyvéből.

Sztanykovszky lehajtott fővel mondta:

— Így volt. Mikor ennek vége volt, így szólt hozzám: „Ne haragudjon Kéri ur, ezt muszáj volt.” Én rámosolyogtam: „Nem haragszom, ezt vissza tudja vonni.” Emlékszik erre Sztanykovszky?

Sztanykovszky: Igen. A vádlottak megjegyzései után elnök elrendeli Hüttner és Sztanykovszky szembesítését.

Elnök: Felszólítja Hüttner, fenntartja-e vallomását?

Hüttner: Igen.

Elnök kérdésre Sztanykovszky kijelenti, hogy ő is fenntartja vallomását. Az ügyész szembesítés után nem indítványozza Sztanykovszky megesketését, amit a védők sem kívánnak. A tárgyalást holnap reggel 9 órakor folytatják.

◆ SZINHÁZ ◆

Kedden B) bérletben Bob herceg.

Szerdán C) bérletben a Doloval nábob. Billitzky kadétot Kardoss Géza játsza.

Érdekes színházi hírek.

Kardoss Géza, a Csokonai-színház igazgatója, nagy sport-barát. Kardoss Géza sportszeretetét azzal is kimutatta, hogy elfogadta a Debreczeni Torna-Egylet futball-szakosztályának elnöki tisztségét. — Szerdán játsza Kardoss Géza Billitzky kadétot a Dolovai nábob leányában. Az érdekes alakítást színházi és sajtóköri körökben is nagy érdeklődéssel várják. — A Csokonai színháznál tegnap fogadás történt, hogy Than Gyula nagy-sikerű darabja: *A mi falunk* megéri a huszonötödik előadást is. A fogadással megvetették az alapját a jubileumi — bankettnek is.

A halál megvetője. Kalandor történet 6 felvonásban, főszereplő Harry Piel. Rendkívül érdekesítő. Bemutatja az Apolló.

Mandarin (Mister Wu.) Kínai dráma 4 felvonásban, főszereplők Karl Meinhardt és Manja Teatschewa. Pazar kiállítású, érdekes cselekményű film. Bemutatja az Uránia.

Előzetes jelentés: Szép Ilonka. Vörösmarty Mihály költeményét mutatja be csütörtökön az Uránia. Főszereplők Szallay Kamilla, Thury Elemér és Mézáros Alajos. A filmhez a bohóc-dalát minden előadásban Oswald Gyula ur énekli. — Jegyelővétel.

Bassermann, a legnagyobb német színművész játsza csütörtökön a főszerepet *Az Utolsó Tanu* című 5 felvonásos bűntügyi drámában, bemutatja csütörtökön az Apolló. — Jegyelővétel.

Szép Ilonka. Budapest 14 napig játszotta a Renaissance színház ezt a szenzációs filmet.

Nézzé meg a Somossy László cég kirakatait.

◆ KÖZGAZDASÁG ◆

Allandó gypjuvásár lesz Debreczenben.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreczeni juhartó gazdák vasárnap délelőtt fontos értekezletet tartottak. A debreczeni és hortobágyi gypju értékesítése került szőnyegre. A gypju eladás sok nehézségbe ütközött és sok kellemetlenséget okozott a debreczeni juhartó gazdáknak.

Ezeket az anomáliákat megszüntetendő, a debreczeni gazdák kimondták, hogy

Debreczenben évenként gypju-vásárt rendeznek.

A debreczeni gypjuvásárt országos méretűre tervezik a gazdák és

előreláthatólag ez évben június 28-án tartják meg.

Ezenkívül propagandát fejtenek ki külföldön is, hogy a gypjuvásárra külföldi kereskedők is eljöjjenek.

Külföldön már évtizedek óta divatozik az a jó és hasznos szokás, hogy a fontos árucikkekre, az áruk központján vásárokat tartanak és ez úgy anyagilag, mint erkölcsileg nagyon jól bevált.

Uj kisparcellák a Nyulason. Érdekes kép volt vasárnap délután a debreczeni Gazdasági Egyesület kertészeti egyet telepén. A föld igénylők nagy tábora jelent meg, hogy ez évre egy kicsiny parcella-földhöz jussanak. Volt e tarka csoportban mindenféle rendű és rangú ember. Egy akaratuk volt, hogy parányi földjükön megtermeljék évi szükségletük egy részét. A földek kiosztása sorshuzás útján történt, a mérnöki kijelölés nyomán. — A földkiosztást Jóna István Gazdasági Egyesületi elnök és Bíró Pál felügyelő vezették. Kertgazdának Molnár Józsefet választották meg. Negyvenkilenc kis ember jutott földhöz, boldogan nézte és karolta fel a maga kisparcelláját.

Megjött a májusi eső. A május elseje a gazdák vágyait is teljesítette. Délelőtt nagy erővel sütött a nap. De a meleg bágyasztó volt. A páratelt levegő esőt jelentett. Délután északkelet felől óriási széllal jött egy csunya, szőke felleg. Sokan megjajdtek a jégtől. De ez a felleg nem jöhetett fel. Elverte a déli szél. Délután lehült a levegő és este jótékony csendes eső hullott megszakításokkal éjfélig. Az eső megjárta a talaj felső részét, de a mélyebb rétegeknek még mindig kellene. *A vetés gyönyörű, sok jót ígér.*

Olcso árak mellett ad mindenféle vasat, zsák, kefe árukat a Mezőgazdák Hitelszövetkezete, Csapó-u. 30.

Cséplési szén. A debreczeni Gazdasági Egyesület részére 3 vagon kitűnő minőségű darabos könnyei szén lett kiutalva. Ezen szénre igényt tartó gazdák az egyesület titkári hivatalában, Piac-utca 6. szám alatt jelentkezhetnek a hivatalos órák alatt, ahol győngyösi aknaszénre (liquit) is elő lehet jegyezni.

Az Egyetértés szerkesztőségének és kiadóhivatalának telefonszáma 4.

HIREK

Csokonai pegazusán.*

Írta: Baja Mihály.

Tegnap, hogy ültem a lugasban,
A szép Kunságban, Turkeven,
Berugja kiskapum egy vándor
S közeledik vigan felém.

Ruhája ósdi, rég divatmult:
Kerek, kihajtott kis zeke,
Zsinóros nadrág, csizma. Vállán
Felleghajló köpönyege.

Lehet úgy kétszáz esztendő —
[szepegtem —
A gárderób, mi rajta lóg.
De jaj, mi lesz ha közelebb jön?
Hová lyukad ki a dolog?

Lelógó gyér bajusz. Az álla
Ritkán borostás és ragyós,
Az orra sas, nézése álmos,
Járása kissé mágyikás.

„Szervusz druzsám!” — kiált
[s a karját
Kitérja ölelésre rám,
Jól megszorogat, míg meredten
Csak eltátom a szemem — szám.

„No, meg ne ijedj! Rám sem
[ismersz?
Ide villants, az angyalát...
És egy sikóbőrös kulacsnak
Csavarja máris a nyakát.

Csokonai! Szalad ki számon,
Mig szempillám a könybe vész,
Ó meg kacagva veri vállam, —
— Hol jár itt kelmed jó Vitéz?

„Eljöttem érted — szól —
[öcsém, mert
Unalmas már így egyedül
Kukkolni ott az utcasarkon
Hol az idő s a por repül.

S a fránya tudja, már hat éve
— Rég hat napokig sem bírák —
Hogy sehová ki nem lódtulam
S hogy alszik makra kis pipám.

Politikához én nem értek,
A politikát üsse kö...
Vig cimborára, jó barátokra
Vágyom s muzsákra, ez a fő!

Oláh Gábor itt volna egynök,
Két színjátéka most futott —
De öklével egy gyékényen
Soká árulni nem tudok.

Keményyaku. Epébe mártott
Pennájától majd megveszünk!
Akárcsak én! nem hajt a szóra...
No, hármacskán majd meg-
[leszünk!

„Jer hát öcsém, te is Mihály vagy
S ezért szerettek egyedül, —
Vigság, barátsággal foadtak,
És egy kis jó bor is kerül.

S aztán ha szép lányra fajna
Öcsém véletlen a begyed:
Meghásasillak, mint a pinty. De
Keresztkomád is én leszek.“

Azzal csak átnyalából és viz
Mig én kiáltok: Jesszusom!
„Ne félj — kacag — nem ku-
[tyagolsz, hisz
Ott künt vár a pegazusom“.

Forgószél szárnya felkapott és
Lepottyantott e szép terem
Tündér fényébe. — S én e jóéért
Csokonait megöletem.

1921 május 1.

*Folovasta szerző a Csokonai-Kör május 1-én tartott ünnepélyes ülésén.

Huszmillió koronát vetettek ki a kis- és középgazdákra adógabona címén.

Százával érkeznek be már is a felebbezés.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A közlelmezési ügyosztály most állította össze a gazdákra kivetett összegek kimutatását, amely összegeket a be nem szállított adógabona váltásaként állapított meg a 100 holdon felüli birtokosokra a GOK, a 100 holdon aluli közép és kisgazdákra az elszámoló bizottság. A kisebb gazdák közt igen nagy az elkeseredés és elégedetlenség, mert a kivetéseket horribilis nagyságnak tartják. Így egyes 100 holdon aluli debreczeni gazdára 60,000—120,000 korona adógabona váltást vetettek ki, ami egyik-másik gazdánál kibíratatlan megterhelést jelent.

A kivetés alapja buza után 2000 korona, tengeri után 1000 korona métermázsanként. Csupán a 100 holdon aluli debreczeni gazdára összesen

**20.470,615 K adóga-
bona-váltást vetet-
tek ki**

és pedig 240 gazdára buza után 2,641,400 koronát, 1717 gazdára tengeri után 17,529,215 koronát.

A kivetésről szóló rendelet jogot ad a megterhelt gazdáknak arra, hogy a kivetés ellen feleb-

bezzenek, amely felebbezésekben a polgármester, mint a törvényhatóság első tisztviselője, Debreczenben pedig, mivel a közlelmezési ügyekben a polgármester jogait átruházott hatáskörben a közlelmezési ügyosztály gyakorolja, az ez által e felebbezések elintézésére alakított bizottság dönt. A bizottság tagjai a közlelmezési ügyosztály vezetője, a gazdasági felügyelő, a Debreczeni Gazdasági Egyesület s végül a GOK kiküldöttje.

**A felebbezések már
is százával érkeznek
be**

s a bizottság még e héten megkezdí azok elbírálását. A polgármesternek, illetve átruházott hatáskörben e bizottságnak arra is joga van, hogy ha valamely kivetés aránytalanul súlyos, vagy a gazdaság menetére megbénító terhet jelentene, azt egészben vagy részben elengedhesse. A megterhelt gazda közokiratban arra is kötelezheti magát, hogy az adógabonát az 1921. évi új termésből azonnal leszállítja, ami által a kivetett összeg megfizetése alól mentesül.

Május elseje. Május elseje az idén pompásan köszöntött be. A szerelmes ifjak már előző este előkészültek május elseje ünnepelésére. A félig hivatalos jellegű zenés köszöntést már az esti órákban lerótták. Hajnalra hagyták a fontosabb, szerelmesebb és kiadósabb „éjjeli zenéket”. Amint a villanyfény kialudt, megkezdődött a mozgás a város utcáin. A sötétben settenkedő kis csapat

huzódott a házak árnyában, vonós szerszámát cipelvén hóna alatt. A pénzesebb gavallérok kocsira rakták a cigányt és úgy vitték az imádott ablaka alá. Felcsendül a muzsikaszó a város különböző részén. Az ablakok kinyílnak és sok szerelmes vágy száll ki az éjszakába. A halovány hold diszkrét akar lenni és sietve bujik el a sötét fellegek közé...

Vigyázat!

Ha olcsón akar vásárolni, keresse fel vételkötelezettség nélkül az

Arany-Bika Divatházat,
Bika épület.

Legújabb árai:

1a. Madapolán és vászon K 60-tól feljebb
Cseh-kanavász . . . . . K 57 „ „
Fehér- és színes grenadin K 90 „ „
Divatcreppek, kitűnő mosó K 70 „ „
Női szövetek . . . . . K 150 „ „
Angol női- és térfi gyapju-
szövetek! . . . . . K 400 „ „
Férfi- és női fehéreneműek, harisnyák,
nyakkendők, gallérok és piperecikkek
legolcsóbb napi áron nagy választék-
ban kaphatók.

Férfi ingek
2 gallérral
kézeltővel
395 korona

Divatkalapok 345

Puha gallér 20

Kemény gallér 50

Herman

NÁNDOR ÉS TÁRSA

Piac-u. 10. Blikával szemben.

**Képeslevelezőlap
ujdonságok**

a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Női divatformák megérkeztek!

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉLL ÉS KÓSA
PIAC-UTCA 63. SZAM.

Apponyi Albert gr. Ünneplése. Rákosi Jenő, a nagy író és publicista körlevelet bocsátott ki az ország minden részébe s felhív minden magyart, egyeseket, testületet, intézményeket, sajtót, a nemzetet, hogy mindenki vegyen részt Apponyi Albert gróf ünnepelésében. A nagy államférfi ez év június második felében tölti be születésének 75-ik, közéleti szereplésének 50-ik évfordulóját, amelynek megünneplésére, illetve az ünnepség rendezésére bizottság alakult. Rákosi Jenő meleg szeretettel, az elismerés legszebb szavaival emlékezik meg Apponyi Albert gróf személyéről és nagyságáról s lelkes hangon hív mindenkit az ünneplésre.

Adakozás a menekülteknek. Az elmúlt héten a menekültek javára az alábbi adományok folytak be: Debreczen várostól a Csokonai színházban a múlt év december 3. és 13-án rendezett Rákóczy-est vigalmi adója visszatérítése címén 512 kor. 34 fillér, Apolló mozi heti adománya 200 kor. Jogász és Tisztviselői Kör Asztaltársaságától 730 kor. Fogadják a nemes adakozók az O. M. H. debreczeni kirendeltségének hálás köszönetét.

Entente jóvátételi bizottság Debreczenben. Kedden Debreczenbe jön az entente jóvátételi bizottság, amelynek tagjai Lyons angol őrnagy, Copeland angol főhadnagy, Henyey dr. államtitkár és egy összekötő tiszt. A bizottság, amely Bihar-, Szabolcs-, Borsodvármegyék területén fog működni, pénteken ismét visszatér Debreczenbe, ahol reggelig fog maradni.

A Székely hangverseny iránt. amely május hó 8-án vasárnap este 8 órakor a Vígsházban lesz megtartva, már is oly élénk érdeklődés nyilvánul a közönség részéről, hogy a páholyokra és elsőbrendű helyekre még a jegyek elhelyezése előtt tömegesebb előjegyzések történtek. Ezen jelenség is mutatja, hogy a hazafiasan érző és gondolkodó közönség kapva-kap az oly irodalmi és zenei előadásokon, amelyek a nemzeti irány harmóniája által bus magyar szívünkben illuziókat, reményeket keltenek. Az előadó művészek, köztük Szilágyi Béla székely főhadnagy dal-énekes és zeneszerző, szívükkel, lelkiükkel és Istenadta tehetségükkel ezt a nemes célt szolgálják, amidőn a régi hegedősök módjára hangversenykörútra indultak s dalaikkal elhívték országszerető nemzeti érzés éltető magvait. Jegyek kaphatók Csáthy, Aszman és Springer urak üzletében és a Menekültügyi Hivatalban Simonffy-u. 1. c. I. em.

Csókás Elemér temetése. Az öngyilkossá lett Csókás Elemér vasárnap delután nagy részvét mellett temették el. Tisztelői koszorúmegváltás címén a következő összegeket küldték be hozzánk: Toroczky Ozsvald 100 korona, rajzlapok ára 30 korona, Csokonainé, Kertai Kata, Hajó István 30—30 korona, Trunkó Barna, Csobán Margit, Salánky Juliska, Katona Gy. 10—10 korona. Összesen 260 korona, mely összeget az Egyetértés szerkesztősége az adakozók óhaja szerint a Kereskedő Társulati polgári fiúiskola segítő egyesülete részére Gál József igazgatóhoz juttatott.

Nyukosz értesítés. Értesitem a „Nyukosz” tagokat, hogy Rác József ur, az általa bérelt konyári sóstófürdőjében a Nyukosz tagjai s azok családtagjai részére a szoba és fürdő árából 25%-os kedvezményt ajánlott fel, amely nemeselektű adományért ez uton is hálát köszönetét fejezi ki a Nyukosz elnöksége.

Az árusító sátrak eltávolítása. A polgármester fölhívta az előjáróságot, hogy mielőbb intézkedjék a Nagytemplom és a vasuti indóház előtt lévő árusító sátraknak eltávolítása, illetve más helyre való elhelyezése iránt.

Reggeltől éjjelig lesz villanyvilágítás. A debreczeni villanyvilágítási vállalat közli, hogy szerdától, folyó hó 4-étől villamos áram reggel 7 órától éjjeli 12 óráig; gáz reggel 6 órától este 10 óráig lesz.

A tanyák kéro szava. A tanyai lakosság sok-sok sérelme közt gyors orvoslásra szorul az is, melyet a minap tettek szövé. A tanyákon igen sok a védihimlő ellen még be nem oltott gyermek. Nem is csoda, hiszen a tanyák népének nagyrésze ma csak hírből ismeri az orvost és patikát. A tanyák messze fekszenek a várostól, az a kiscgazda vagy gazdasági cseléd nem egykönnyen határozza el magát, hogy a himlőoltásért, ezért az előtte csekély jelentőségű dologért bejőjön. Éppen ezért kérelme volna a tanyák népének. A kerületi orvos egy megjelölt napon menjen ki egy tanyai központra, mondjuk az iskolához, akkorra a környék gyermekei és beteget már ott lesznek és ott elvégezheti orvosi munkáját. Száz és száz szenvedőn segít. A városnak módjában van fogatőről gondoskodni és az orvosnak is van fogatállalánya. Legcélszerűbben meg lehetne oldani a tanyai istentisztelekkel kapcsolatosan. Hiszen népünknek az istentisztelet és gazdasági jótékony előadások mellett egy kis egészségügyi tanítás is felférne, a fiatalabb, katonaviselt emberek fogékonyabbak már iránta, mint a régi öregek.

Hadirokkantak és hadiözvegyek részére korlátozott számban (30-40) a folyó gazdasági évre a nyulasi gyakorlóterén 200-300 négyszögöl veteményes földek lesznek bérbeadva. Igényjogosultak azok, kiknek kertjük, földjük nincs vagy bérletben nem bírnak. Jelentkezni lehet f. hó 6-ig a szövetség irodájában (Szt. Anna-u. 12.) A kiosztás folyó hó 8-án, vasárnap d. u. 3 órakor, a kiosztás a Hatvan-utcai villamos végállomásánál. A földek felszántva lesznek átadva. A bérösszeg szántással együtt 200 négyszögölnél 100 K, 300 négyszögölnél 160 K, mely összeg f. hó 6-án az irodában fizetendő. F. hó 5-én, áldozócsütörtökön is lehet d. e. 11-ig jegyezni. HADRÓA.

Hegedüs még csak hegedül... Két debreczeni „helyes pógár” beszélget vasárnap délelőtt a Bika előtt. A rosz világot, a sok adót szidják pógáryul.

— „Maga a jó ég se tud azon már elmenni, mit akar mi velünk ez a Hegedüs? Lehuza ez még a bürünk is!” — panaszkodik az egyik.

— „Hééé komám! Hegedüs még most csak hegedül, de maj' ha tányérozik is, akkor lesz csak a hadd el, hadd” — vigasztalja a másik hosszas hallgatás után.

Le kell galyasztani a távbeszélő-vezeték közelében lévő élőfákat. A városi tanács a m. kir. posta- és távírdá kerületi műszaki főfelügyelőség megkeresése folytán felhívja a telektulajdonosokat, hogy akiknek telkén a távíró- és távbeszélő vezeték közelében élőfák vannak, azokat galyasztassák le, hogy a vezetékek és galyak közt legalább 1 méter köz maradjon.

Dr. Gergely Jenő ügyvédi irodáját Piac-utca 22. szám alá (Debreczeni Első Takarékpénztár épületébe) helyezte át. (Bejárat az udvarról az első emeleten.)

Faiparosok és gazdaságok figyelmébe! Vállalunk bér- és részvágást egész egy méter törzsátméretig keresztfűrészgöngyön bármilyen kívánt faneműkre. Stern József és Testvére kefégyár rt.

A legfelső tanács végső kísérletet tesz Németországgal szemben.

Kimondották a Ruhr-vidék megszállását.

London, május 2. A szövetségközi értekezlet tegnap kezdődött a Dorning-streeten Lloyd George elnöklete alatt. Jelen volt Curson lord is. Franciaországot Briand, Bertholdt, Olaszországot Sforza gróf és Torreta mári képviselte. Jelen voltak belga és japán megbízottak is. Elhatározták, hogy a fizetési módokat megállapítása céljából 3 szakértő-bizottság ül össze.

London, május 2. A legfelső tanács tegnapi ülésén Jospár belga miniszterelnök következő javaslatot tette, mely szerint

kimondja a legfelső tanács a Ruhr-vidék katonai megszállását, mivel azonban az intézkedések megtételére 10 napra van szükség, a jóvátételi bizottság ez idő alatt végső kísérletet tesz rábírní Németországot a feltételek teljesítésére s ha ezt megteszi, a Ruhr-vidék katonai megszállása feleslegessé válik.

Ezt az indítványt a legfelső tanács határozattá emelte.

London, május 2. Briand, mikor az ülésről eltávozott, kijelentette az újságíróknak, hogy

a mozgósítási intézkedéseket megváltoztatni semmi szin alatt sem lehet.

Katonai körökben az a vélemény, hogy a Ruhr-területek megszállása nyolc nap alatt általános lesz.

Elhunyt urinó. Szívünk legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy felejthetetlen feleségem, forrón szeretett és jó anyánk, leányom, testvérünk és ádótt emlékü rokonunk **Dr. Kiss Sándorné Bészler Veron** folyó év május hó 2-án, életének 33-ik, boldog házasságának 10-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Felejthetetlen drága halottunkat folyó hó 4-én, szerdán délelőtt fél 11 órakor fogjuk a Széchenyi-ut 28. sz. házunktól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Debreczen, 1921 május hó 2-án. Legyen ádótt emlékezet! Nemes lelke s emléke közöttünk örökké élni fog! Bánatos ferje: Dr. Kiss Sándor. Szerető gyermekei: Veron, Magda, Sándor. Édesatyja: Bészler János. Testvérei: János, Margit, Irén, Gizella, Lajos. Unokahuga: Bészler Viola. Nagybátyja: Bészler Kálmán családjával. Valamint a közeli és távoli rokonok nevében is. A család koszorú mellőzését kéri. A temetési Dankó temetk. vállalat Kossuth-utca 6. rendezi.

Jótékony adomány. Balogh István, Mester-utca 29. sz. alatti lakos földbirtokos 170 sz. koronát adományozott az Egyetértés gyorssegélyalapja javára, mint a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat részvénye után járó osztalékok.

Tilos a katonasapka viselese. A m. kir. honvédelmi miniszter a következő rendeletet adta ki: Miután az 1918. évi októberi forradalmat követő általános leszerelés óta minden hadviseltnék módjában állott, — ha ez egyébként szándéka volt — polgári ruházatot és polgári kalapot, vagy polgári sapkát beszerezni, leszerelt katonák, vagy egyéb polgári egyének ezen rendeletem kiadása napjától kezdve katonai sapkát nem viselhetnek. Katonai sapka alatt értendők úgy a volt honvédség, mint a volt közös hadsereg részére rendszerezett katonai sapkák és fővegek, valamint az ugynevezett Boeskasapka. Ezen ruházati cikkek még katonai jelvények és zsinórzat

nélkül sem viselhetők polgári egyének által. Az ez ellen vétők kihágást követnek és azokat súlyosan büntetik.

Mindenki ott lesz a Bikában áldozó csütörtökön a DVSC bálján. Reggelig tart.

Közhasznú Munkákertek Egyesülete értesíti bérlióit, hogy az Árpád-telepi mintakertészetében nyári kalaráb, paradicsom és édes husu paprika-palánták kaphatók, tekintettel, hogy az egyesület nem nyereszkeskedésből, hanem hogy a bérlióit olcsón, hozzáférhető magokkal és palántákkal lássa el, ezért felhívjuk a figyelmüket, hogy mag- és palánta-szükségleteiket itt szerezzék be.

Ahol a krumpli is elsül. Magyaróvár határában egy tanyán különös szerencsétlenség történt. A konyhában vacsoránál ültek a cselédek, amikor hatalmas dörmelés rázta meg a tanya csendjét. A cselédek szanaszét szaladtak az ijedelemtől és csak órák múlva merészelték ismét visszatérni. Megborzadva látták, hogy a tüzhely mellé állított zsák krumpli felrobbant. Alapos kutatás és vizsgálgatás után megállapították, hogy a szedés alkalmával egy kézigránátot is a zsákba dobtak, amely most a tüzhely melegétől felrobbant. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

A legújabb lakásrendelet hatályon kívül helyezte minden eddigi hasonló rendeletet, mindenkinek nélkülözhetetlen. Dr. Buczy Ferenc ügyvéd magyarázataival ellátva, utmutatást tartalmaz, hogy miként kell a jövőben lakásügyekben eljárni. Minden könyvkereskedésben kapható. Ára felárral együtt 30 korona.

VILLAMOS SZAKMÁKBAN a legkomplikáltabb munkákat készít és javít Földváry, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Elveszett boa. Vasárnap délután a Nagyerdőn a parkban, esetleg az egyetemi építkezéseknél elveszett egy kékróka boa. A becsületes megtaláló szolgáltatassa be a rendőrség (Kossuth-utca 20. szám) 1. emelet 67. számú szobájába, ahol illő jutalomban részesül.

Villamos motorok és dinamók tekeréselet és javítását, ugyszintén gyárak, kész telepek, házak villamos berendezését legjutányosabban készíti Weisz Henrik villanyszerelési vállalata, Petőfi-tér 7. és Iparkamara, Verbőczy-u. Telefon 12-98.

Férfi kalapok, gyermek sapkák legolesőbban beszerezhetőek Frank Imrénél, Piac-u. 43.

Kerékpár gummik, Puch-kerékpárok, alkatrészek, kerékpár javítások leszállított árban Molnár Testvéreknél.

IPAROSOK ÜGYEI

A csizmadia szakosztály ülése. Mester Lajos elnöklete alatt tartotta meg ülését a csizmadia szakosztály vasárnap délelőtt. Az ülés tárgysorozatának legfontosabb pontja a szakosztályi elnökség lemondása volt. A gyűlés állemondást tudomásul vette s úgy határozott, hogy a régi gyakorlatot állítja vissza, melyszerint a Csizmadia Áruacsarnok Szövetkezet, illetve az Ipartársulat elnöksége és választmánya egyben a szakosztálynak is választmánya és elnöksége lesz. Így Vargha Lajos ipartestületi elnök lett a csizmadia szakosztály új elnöke is. Mester Lajos felvetette azt a kérdést, hogy a város által a rendőrlégénység lábbeli ellátására kiirt pályázaton az Ipartársulat vegyen részt, Vargha Lajos indítványára azonban azt a határozatot hozták, hogy a pályázaton az Ipartársulat nem vesz részt, hanem azt a tagok személyileg pályázhatták meg.

Uj iparengedélyek. A városi tanács a következő uj iparengedélyeket adta ki az alább irt díjak kiszabása mellett: Neumann M. férfidivatáru és kész cipő kereskedés 2000 korona, Káringecz Sándor szarvasmarhakereskedés 2000 korona, Balogh Ferenc lókereskedés 2000 korona, Kovács László kőművesipar 500 korona, Kecsedi Gábor sertés-kereskedés 1000 korona, Sztepanov János női paletó készítő 100 korona, Gluck Sándor könyv- és papirkereskedés 1000 korona, Bokor Imre fűszer- és csemegekereskedés 500 korona, ifj. Bodnár József szatőcsipar 100 korona, Madarasi János kőművesipar 300 korona, Fettes Antal kémiai cikkek előállítására és kémiai termékek nagyban és kicsinyben való árusítása 1000 K.

Meghalt a legöregebb debreczeni szabósegéd. Id. Mayer Ferenc szabósegéd 85 éves korában elhunyt. Mintaképe volt a régi derék, becsületes munkásnak. 1872-től megszakítás nélkül dolgozott a Szedlak és Vámos cégnél. A kiváló iparost 1905-ben elismerő oklevéllel s jutalommal tüntette ki a miniszterium becsületes munkája elismerése képpen. Szép családi életet élt, 8 gyermeket nevelt föl, kik közül ifj. Mayer Ferenc maga is jőhírű szabómeister és a szabó iparostanonciskola rajzszakoládója. Temetése vasárnap délután volt nagy részvét mellett s megjelent azon iparos társadalmunk vezetősége is, valamint a helybeli Iparos dalárda is s ott gyászdalokat énekelt.

Ipari munkaközvetítés. A debreczeni hatósági munkaközvetítőnél foglalkozást kaphat 45 szakmunkás férfi, 4 nő, 9 segédmunkás férfi, 32 nő. Foglalkozást keresnek: Szakmunkás férfi 100, segédmunkás férfi 26, tanoncul keresnek 6 helyben.

Dollárt
és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban veszek
Simon György
Debreczen, Kossuth-utca 11.

Vizespohár 8 K
valamint mindenféle üvegáruk legolesőbb árban
Üvegkereskedelmi Rt.
gyári lerakata Debreczen, Tisza-palota, Rózsa-u. 2.

A Debreczeni Iparos Dalegylet közgyűlése

Vasárnap délután tartotta az Iparos Dalegylet XXX. évi rendes közgyűlését az Ipartestület tanács-termében nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében.

A Hymusz elnevezése után Ekly József elnökele alatt a gyűlés egyhangulag tudomásul vette a múlt évi működésről szóló jelentéseket, amelyeket Pálfy Lajos karnagy terjesztett elő, valamint az évi pénztári jelentéseket és megválasztotta új tisztikarát, mely a következőképp alakult: elnök: Ekly József, alelnök: Halvani József, II. elnök: Forgách István, pénztárnok: Kurján Gyula, titkár: Hatvani Sándor, főjegyző: Molnár József, II. jegyző: Suba István, gazda: Antal Jenő, II-ik gazda: Nagy Dezső, könyvtárnokok: Borbély József, Harsányi József, zászlótartók: Aczél Ferenc, Káll József és 15 tagu választmány.

A választás megejtése után Ekly József újonnan megválasztott elnök újból megnyitva a gyűlést, a jövő évi költségvetést tárgyalatja le s elhatározta, hogy május 29-én a Miskolci dalegylettel rendez hangversenyt, az Ipartestület akciója folytán szeptember hónapban pedig 30 éves fennállását fogja megünnepelni fényes keretek között, az összes dalegyletek bevonásával, Pálfy Lajos karnagy vezetésével.

A debreczeni nők Déri-albuma.

Déri Frigyes, aki mintegy 100 millió korona értékű gyűjteményét a szervező Debreczeni Déri Múzeum-nak adományozta, mint közöltük, e hét végén több napi tartózkodásra dr. Czákó Elemér miniszteri tanácsos társaságában Debreczenbe érkezik, hogy a múzeum telkeinek megszerzésében és egyéb ügyekben személyes tárgyalásokat folytasson.

Ez alkalmat a debreczeni nők arra akarják felhasználni, hogy sok ezer aláírással ellátot, művészi kiállítású albumban mondanak közönséget Déri Frigyesnek szinte egész történelmünkben páratlanul álló fejedelmi adományáért.

Az album címlapját, köszönőlapját Haranghy Jenő, a budapesti iparművészeti iskola debreczeni származású jeles tanára, hazánk egyik legkiválóbb rajzoló-művésze készíti, míg a kötésen és remek táblán Dávidházy Kálmán helybeli könyvtőmesterünk dolgozik, ki országunkban szinte egyedüli hagyományosa a művészi könyvkötésnek. Az album több ezer koronára rugó költségeit néhány lelkes hölgy viseli.

Annak érdekében, hogy minél több aláírás tanuskodjék a debreczeni nők hálás figyelméről, felhívjuk Debreczen asszonyait, leányait, hogy kedden, szerdán, csütörtökön délig minél számosabban sziveskedjenek aláírni a Somossy László, Molnár Ferenc, Löfkovits Arthur, Kardos László és Sestina Jenő cégeknél és a Közművelődési könyvtárban aláírásra kitélt albumlapokat.

Estek az árak a sertés piacon.

A hétfői sertésvásárra a felhajtás rendkívül nagy volt.

Különösen sovány sertésben volt óriási a felhajtás.

Ezzel szemben a kereslet csekélynek mutatkozott s ezért a vásár nagyon lanya volt.

Kövért sertésben a felhajtás nagy, a hentesek reggel tartózkodók voltak, csak a délelőtti órákban vettek. Prima kövér 60—65 K; közepes 56—60 K; mindenféle gyenge minőség 53—56 K állott különként.

Sovány sertésben oly nagy volt a felhajtás, aminő még az idén nem volt. A kereslet itt is nagyon csekély volt. Az árak minőség és súly szerint rendkívül különfélék voltak és így az áralakulás nagyon zavaros volt. Az ár iránya itt is lényegesen eső volt.

Átlag 10—15%-ot esett a sovány sertés ára is.

Jó 6 hónapos malacok keltek el 1200 K-val darabonként és prima egy éves disznókat lehetett 3000 koronáért kapni.

A vásárfelügyelőség hivatalos jelentése szerint 152 darab kövér sertést hajtottak föl. — Az árak átlagosan estek, csak a 3—4 hetes malacokért fizettek többet, mint az elmúlt héten. Árak a következők: kövér sertés 55—64, sovány sertés 45—55 korona.

A budapesti sertéspiacról a következőket jelentik május 2-áról, hétfőről: maradvány 1528 sertés, 4 süldő; érkezett 166 sertés, 40 süldő; összesen 1694 sertés, 44 süldő. Eladatott 264 sertés, 30 süldő; maradvány 1430 sertés, 14 süldő.

Árak: 61—69 korona.

Nagy áresések a vidéki vásárokon.

Budapest, május 2. A vidéki vásárokon általában az áruháza. Tehén 9—10,000 K. Üsző 4000 K. Igásló 6—8000 K. Vá-

lasztási malac 650 K. A szegedi Szent György vásár jelentése szerint 60—70 százalék áresés van. Sertéshus kilója 29 K 30 fill.

Baleset a mérkőzésen.

DTE—DEAC 2:2 (1:1).

Tulságosan is izgalmas keretek között zajlott le a két nagy ellenfél vasárnapi összecsapása. A mérkőzést, miként az őszit is, ezúttal is sajnálatos baleset zavarta meg. Ugyanaz

Gombos, a DEAC balfedezete egy könnyebb természetű összecsapásból kifolyólag lábát törte.

A mérkőzés csak a balesetig volt élvezhető, attól kezdve, különösen a DTE teljesen deprimálva lanya, erőlen és rendszertelen játékokat folytat.

A DTE-ben a Tárkányi—Welnstein jobbszárny, Urbanovics, Balla és Rott emelkedtek ki. Gerő a mezőny legjobb embere volt. A DEAC-ban Poroszlay ezúttal is elsősorú volt, jó volt a Csáky—Nagy közvetlen védelem is. A játékot a DEAC kezdi, azonban a DTE támadását már az 5. percben siker koronázza és Tárkányi a vezető gólt lövi.

A goal után a DEAC erőteljesen támad, azonban a ritkább DTE támadások szebbek és sokkal veszélyesebbek. A 30-ik percben történik a Gombos balesete és attól kezdve megváltozik a játék képe.

A DTE teljesen visszaesik és Ökrös megszerzi a kiegyenlítést. A II-ik félidő még rendszertelenebb játékokat mutat. A DEAC erőteljesen küzd, azonban a vezetést mégis a DTE szerzi meg Tárkányi szép lapos lövése révén. A kiválóan működő DTE védelem mindezt és csak az utolsó percekben sikerül a DEAC-nak Schweitzer révén Szabó hibájából kiegyenlíteni. Kétféle bíró volt Puskás István.

DVSC—SZMTE 7:0. (5:0.) A szolnokiak ismét súlyos vereséggel hagytak el Debreczent. A jóformában lévő vasutas csapat játsza lötte góljait. A gólokat Megyeri I. (3), Janó (2), Szolárszky és Németh lötték. Jó bíró volt Bródy Barna.

DMTK—NYTVE 1:1. (0:0.) A DMTK volt a jobb, csupán a csatársor rendszertelen játéka miatt nem tudta megszerezni a győzelmet. A NYTVE nagy lelkesedéssel egyenlítő a DMTK tudásbeli fölényét. A DMTK gólját Mertin lötte. Bíró Zempléni Gusztáv.

DKASE—Kisvárdai SE (4:0) (2:0.) A DKASE szép játékot produ-

kálva, szép győzelmet aratott az otthonában játszó KSE ellen. A csatársor főerőssége az előrerúkkolt Fried II. volt. A gólokat Fried II. (3) és Deutsch lötték. Bíró Balogh Imre.

DTE II.—DMTK II. 0:0. Őszi szövetségi díj mérkőzés. Bíró Hajdu Jenő.

A pénzügyi tisztviselők zártkörű táncestélye szombat este nyolc órai kezdettel lesz a Bika disztermében. — A táncmulatságot testnevelési alapjuk javára rendezik. Az estély műsorát legközelebbi számunkban hozzuk. A zenét Magyary Imre és fia zenekara szolgáltatja. — Jegyek előre válthatók Springer József könyvkereskedésében, főposta mellett.

A Vasutas Sporttelep igazgatósága közli, hogy a folyó héten a tréningek napja a következő: Kedden: DVSC. Szerdán és pénteken: DMTK—DTE.

Elhalasztották a MOVE versenyt. A MOVE atletikai versenye, amelyet csütörtökre terveztek, mivel a pálya nem készült el és így még használhatatlan állapotban van, pünkösöd utánra elmarad.

Haladás TE—DKISE 5:0 (3:0.) Ifjusági bajnoki mérkőzés. A Haladás kezd. Már az első percben szép játékokat produkál. Az első félidő 10. percében 11-es büntető rúgásból Weisz II. révén az első gól, az első félidő 28. percében Fohn kiszökéséből Furul a második gólt lövi. A 35. percben Burián süvítő lövege a hálóba gurul. Félidő 3:0. — A II-ik félidő elején a Haladás szép iskolajátékot produkál. Majd Szereló révén a negyedik gólt lövi a Haladás. Végül a 34. percben Weisz II. 5-re szaporítja a gólok számát. A mezőny legjobb embere Fohn volt. Jó volt még Rezes. Jó bíró volt Mózes A.

Fővárosi eredmények. A vasárnapi bajnoki mérkőzések eredménye a következő: MTK—III. ker. TVE 5:0 (2:0). UTE—Vasas 1:0. VII. ker.—BAK 3:0. FTC—Törekvés 3:0 (1:0). BTC—33 FC 1:0. BEAC—TTC 3:1. MAC—MAFC 1:0.

A Debreczeni Gazdasági Akadémia Sport Eglete vasárnap saját pályáján jól sikerült házi atletikai versenyt rendezett. Az eredmények közül kiténik Gábos Dénes, Tudja László és Sztachó Jenő eredménye. Részletes eredmények: 100 m-es síkfutás: 1. Tudja László 12:2 mp. 2. Fábán Zoltán 12:4 mp. 3. Kiss Zoltán. Súlydobás: 1. Gábos Dénes 10:47 m. 2. Napkori István 9:49 m. 3. Kristó Béla 8:82 m. Magasugrás: 1. Tudja László 157 cm. 2. Augustino-

vics Győző 151 cm. 3. Sztankovich Jenő 141. 400 m-es síkfutás: 1. Varga Dénes 59:3 mp. 2. Hajós Győző. 3. Krötzer László 10 m-rel nyerve, ugyanannyival harmadik. Diszkosvetés: 1. Gábos Dénes 32:02 m. 2. Szentandrásy Vilmos 31:92 m. 3. Józsa Domokos 29:85 m. Távolugrás: 1. Augustinovic Győző 5:45 m. 2. Krötzer László 5:43 m. 3. Fábán Zoltán 5:08 m. 3000 m-es síkfutás: 1. Sztachó Jenő ellenfél nélkül 12 p. 13 mp. alatt futotta meg a távolságot. Gerelyvetés végén fogással: 1. Gábos Dénes 48 m. 2. Zelenák Ferenc 41:75 m. 3. Napkori István 41:10 m. A Harter—Janisch és Debreczeni—Mácsay pár kardés törvívást mutattak be. A rudugrás és 110 m-es gátfutás, valamint a hegyiek és homokiak közötti football mérkőzés a nagy eső miatt elmaradt. A verseny után jól sikerült táncmulatság volt, amelyre a városból is sok hölgy ment ki

Mennyi a portója a külföldi leveleknek?

A közönség figyelmébe.

A posta azt tapasztalja, hogy a külföldre, különösen az Amerikába és az elszakított országrészekre szóló levelezés jórésze teljesen bérmentetlenül, egyrésze pedig hiányosan (a régi tarifa szerinti) bérmentesítve kerül feladásra.

Minthogy a bérmentesítetlen és elégtelenül bérmentesített levelezés után a címzettől beszedett portót a beszedő ország postai igazgatása tartja meg, a magyar postát ezáltal jelentékeny károsodás éri.

A magyar posta rendkívül súlyos pénzügyi helyzetére való tekintettel, a magyar postai igazgatás arra kéri a közönséget, hogy a külföldre (ideértve az ország megszállott részeit is) és az Amerikába szóló levelezést a feladáskor okvetlenül teljesen bérmentesítse.

E levelek díja 20 gramonként 2 K 50 f. és minden további 20 grammért még 1 K 50 f. Levelezőlap 1 korona.

Fehér
m. kir. pst. felügyelő,
hiv. vezető.

Fényüzési adót fizetők figyelmébe!

A munkatorlás elkerülése céljából az április hóban beszedett fényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására névbe a debreczeni m. kir. állampénztár a következő határnapokat állapította meg:

4-én a fényüzési vállalatoknak minősített összes kávéházak, cukrázdák, éttermek, tejszarnokok, valamint a különleges fényüzési vállalatoknak minősített orfeumok és kabarék.

6-án az A, B, C, D betűk.
7-én " E, F
9-én " G, H, I, J
10-én " K, L
11-én " M, N, O, P
12-én " R, S

13-án " T, U, V, Z betűkkel kezdődő általános fényüzési cikkekkel foglalkozók fizethetik be a fényüzési adót. Az elmaradottak szintén 13-án fizetik, azonban elmaradásukat igazolni tartoznak. Felhívjuk az adózók, hogy e határnapokon a saját érdekükben szigoruan alkalmazkodjanak, mert egy rendbentó az egész sorrendet megzavarja és azon célt, hogy a hosszas várakozásokat meggátoljuk — lehetetlenné teszi. Az, aki 15-ike után szállítja adóját, a törvény 154. §-a szerint még 50 százalékos adópótlékot tartozik fizetni.

M. kir. állampénztár Debreczen.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. SZATAI FERENC.

KIADJA:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántul ref. egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

Felhívás.

A Hajdunánási Konzervgyár és Kertgazdasági Részvénytársaság feloszlása törvényszéki bejegyzetté, felhívjuk a társaság hitelezőit, hogy követeléseiket ezen hirdetésnek, az 1977-1921. M. E. számú rendelet 1. §-a értelmében, egyszer történt közzétételétől, vagyis mai naptól számított 6 hónap alatt érvényesítsék.

Hajdunánási Konzervgyár és Kertgazdasági Részvénytársaság felszámoló bizottsága.

Az öröltető közönség figyelmébe.

A gabona szabadforgalmának hírével kapcsolatosan, esetleg felmerülő félreértések elkerülése végett értesítjük az érdekelteket, hogy a vámörölő-malmok keresetét képező gabona kötöttsége és az öröltető tanúsítvány rendszer továbbra is fennáll. Ennélfogva tanúsítvány nélkül öröltetni, vagy daráltatni, vagy terményeket feldolgozásra elfogadni senkinek sem szabad.

Közélemezési ügyosztály.

Az 1920. évi termésű, buza, rozs és kétszeres forgalmának újabb szabályozása

A 2950-1921. M. E. számú kormányrendelet szerint minden termelő-, illetve gabonakészlet birtokos buza, rozs és kétszeres termésének, vagy készletének azt a részét, amely a reá kivett adógabonán, valamint a nála feltárt és közcélra igénybevett gabona feleslegesen kívül birtokában van, kizárólag közfogyasztás céljaira az állam részére szabadforgalomban eladhatja olyan hivatásos gabona kereskedőnek, aki az Áruforgalmi R.-t.-től (Futura) vásárlásra megbízást nyert. E bizományosok buzát, rozst vagy kétszerest az államon kívül más részére, így tehát a maguk részére sem vásárolhatnak, hanem a megvásárolt készleteket az Áruforgalmi R.-t.-től bejelenteni tartoznak. Az említett megbízottakon kívül buzát, rozst és kétszerest senki más sem saját szükségletére, sem eladásra nem vásárolhat.

A rendelet megszegése kihágást képez.

Közélemezési ügyosztály.

Zákány József
fuvarozási vállalata
a legolcsóbban fuvaroz
lakompetenciát
Piac-utca 43-ik szám.

Kézbesítő asszony
azonnal felvétetik
a lap kiadóhivatalában.

Molykár ellen

legbiztosabb szer, ha téli ruháinkat, szőnyegjeinket Nagy József szücs-mesterhez adjuk megóvás végett. Szent Anna-u. 3.

Debreczeni Vas és Rézbutorgyár R. t.

alkalmat kíván nyújtani a debreczeni közönségnek, hogy törött, rongált, ennél fogva hasznavehetetlen vas- és rézbutorait, sodrony-ágybetéteit renováltathassa, elhatarozta, hogy folyó év május hó folyamán minden e szakmába vágó olkakéknek javítását, pótlását és újjá való fényezését legolcsóbb szabott gyári árakban eszközöl.

Gyártelep: Ispotály-utca 5. sz.
Telephon: 6-46.

Kutfurás.

Tiszabüd községben egy új kut furására, egy régi kut kimosására vállalkozót keres az Elöljáróság. Tiszabüd, u. p. Büdszentmihály.

Egy komplett háló-, ebédlő-

és különféle butorok, edények, szőnyegek kedden és szerdán sürgősen eladó

József kir. herceg-utca 4.

DOLLÁR szokol, lei
és mindenféle arany és ezüst pénz vétele és eladása

Tőzsdéi megbízások. Külföldi kifizetések (Devizák).

RANKAI bankirodája

Debreczen, Degenfeld-tér 6. szám (Kenyérfiac). Telefon szám 209. és Piac-utca 67. szám (Frohnerszálloda). Telefon szám 407.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy a **Darabos-utca 54. számú** házban levő bádogos, gáz és vízvezeték, valamint csatorna-berendezésekkel foglalkozó üzemet a mai napon a

Csapó-utca 24. sz.

házba helyezem át.

Telefonsz.: 321.

Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy becses megbízatásával továbbra is támogatni szíveskedjen. — Teljes tisztelettel

Máthéi János.

ECET

kicsinybeni eladását hatósági árak mellett március hó 16-án megnyitott üzletünkben :: ::

Piac-utca 77. sz.

alatt az udvarban megkezdjük

Löblé H.
ecetgyár.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseik díja hétköznapokon 10 szög 15 korona, minden további szög 1 K 50 fill. Vasárnap 10 szög 20 kor., minden további szög 2 kor. Vasárnapon hétköznapok szögét kétszeresen lesznek felárulva. Vidékről hirdetés díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefon szám: 4.

Allást keresők, valamint akiknek alkalmazásra van szükségük házvevők

vagy akik házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy érnek el, ha megfigyelik az

„Egyetértés”

hirdetési rovatát, mert ottan mindent biztosan megtalálnak, amire szükségük van. *****

Levelezés

Nősülne
állami tisztviselő 55 éves. Kéri szíves ajánlatát 42 éven felüli intelligens, szolid, keresztény urhölgynek. „Tisztviselő” jelige. 2050

Ajánlat

Szőlőkötöző-
papírszár 1 kiló 24 korona. 1 kiló kendermag 20 korona. Glück, Péterfia-utca 76. 2013

Tüzifa,

száraz hasáb akác egy öl 2500 kor., felvágva ötos 160 kor., hasáb a telepen 150 korona. Károly Ferencz József-ut 20. — Telefon 874. Egy 3/m oltott mész 1400 korona.

1871-72

régi magyar bélyegek kaphatók „Bélyegthon” Fűvészker 14, emeleten. — 2048

Bélyegzők

24 óra alatt készíttetnek a Debreczeni Első Bélyegzőgyárban Piac-utca 81. Telefon: 653.

Kereslet

Bellegelő
426. szám alól elveszett 2 ló e hó 23-án, az egyik herélt deres M. S. bilyoggal. A másik pej-esódor, szintén M. J. bilyoggal és mind a négy lábára kesely. A helyes nyomra vezető Miklós-utca 55. sz. alatt 2000 korona jutalmat kap. 2039

Asztalos

tanuló félévetetik Wangor Antal épület- és butor-asztalosnál, Csapó-utca 9. 2051

Pénztárosnő,
ki a könyvelésben és levelezésben jártas, bír felvétetik. Wesselényi-tér 7. 2052

Egy
14-15 éves leány kifutónak biztosítási irodában felvétetik. Cim a kiadóban. 2046

Eladás

Makulatura
5 kg-os tételben eladó a kiadóhivatalban. 1810

Zab és
bökköny eladó, esetleg más terményre kicserélem. Hatvan-u. 13. Adler. 2031

Ondódon
Fáy-dűlő 84. számú tanya-földből 6 hold eladó. Értekezhetni lehet tulajdonosnál. Csapó-utca 74, fűszerüzlet. Veres-utca sarok. 2018

Szőlőkarók
kisebb és nagyobb mennyiségben olesón eladó, erős hasított, új, száraz akác-ból. Értekezhetni Bercsényi-utca 4. 2047

40,000 kisméretű **csertégla**
kisebb tételbe is eladó. Károly Ferencz József-ut 20. Telefon 874. és minden méretű tetőfa, egy 3 m., oltott mész 1400 korona.

Méhek
erős családok, üres kaptárak, kerti butorok eladók. Széchényi-ut 20. 2049

A Tiszántuli Pénzváltó Bank

árubizományi és általános ügynökség Debreczen, Csapó-u. 19.
Reinbold, Szilágyi és Társai cég foglalkozik a banküzlet minden ágazatával.

Bevált a legmagasabb napi árfolyamon:
Dollárt, leit, sokolt stb., különféle bélyegzett bankjegyeket, külföldi és régi arany- és ezüst érempenzeket, utalványokat stb.

Társ kerestetik egy régi, jónevű butor és asztalosgyári vállalatához 5-600,000 korona készpénztökével.
Prima retorta búkkfaszén, száraz tűzifa, kőszén, kenő- és henger-olajok kaphatók előnyös árban, minden mennyiségben, azonnali szállításra.

Prima 68%-os szinszappan és olvasztott faggyú maximális áron alul kaphatnak viszonteladók és termelők nálunk megtekinthető minták szerint bármely mennyiségben, azonnali szállításra. Szakavatott és megbízható ügynökök községenként állandó bevásárlásra kerestetnek

Most jelent meg!

LAKÁSRENDELET,

mely az eddig megjelent összes hasonló rendeleteket hatályon kívül helyezve, új rendelkezéseket tartalmaz a requirálásra, felmondásra, béremelésre nézve.

Magyarazattal ellátta dr. Buczy Ferenc ügyvéd, volt lakás-hivatali előadó, a debreczeni háztulajdonosok egyesületének ügyésze.

Kapható a kiadó „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben, valamint minden könyvesboltban.